

НАЦИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

1797 СОФИЯ, бул. "Д-р Г. М. Димитров" № 52Б

тел.: +3592 424 1180; e-mail: info@nio.government.bg

№ И-09-186
..... 04.06 2019 г.

ДО

Г-ЖА ДАНИЕЛА РАЙКОВА

ДИРЕКТОР НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 7 „СНЕЖАНКА”

ГР. ТЪРГОВИЩЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО РАЙКОВА,

Съгласно чл. 274, ал. 5, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл. 6, ал. 3, т. 14 и т. 15 от Правилника за устройството и функциите на Националния инспекторат по образованието директорът на Националния инспекторат по образованието разработва, апробира и усъвършенства критерии и индикатори за инспектиране. В изпълнение на тази задача инспектиращ екип от НИО извърши пилотно инспектиране на Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище в периода 13.05.2019 г. - 14.05.2019 г.

Целта на пилотното инспектиране е изследване на цялостния процес на инспектиране в реална среда. Екипът на детската градина участва активно в инспекцията като предоставя условия и участва при изготвяне на обективна оценка на качеството на предоставяното образование, в това число и с бележки по предоставения предварителен доклад.

Приложено изпращам доклада на Националния инспекторат по образованието с резултатите от проведената пилотна инспекция.

С уважение,

Д-Р АНЕЛИЯ АНДРЕЕВА

Директор на Националния
инспекторат по образованието

НАЦИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

1797 СОФИЯ, бул. “Д-р Г. М. Димитров” № 52 Б

тел.: +3592 424 1180; e-mail: info@nio.government.bg

ДОКЛАД

от пилотно инспектиране в

Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище

Адрес на детската градина	гр. Търговище, кв. „Запад” 1	
Код по НЕИСПУО	2500908	
Директор	Даниела Тодорова Райкова	
имейл	cdg_07@abv.bg	
уебсайт	http://dg7-snejanka.com/	

Инспектиращ екип:

Ръководител – Людмила Зафирова – главен инспектор, дирекция „Инспектиране“

Членове:

1. Ирена Митева – обучаем за външен инспектор
2. Станислава Христова – обучаем за външен инспектор

Дата на посещението на място: 13.05.2019 г. - 14.05.2019 г.

Оценка на предоставяното качество на образованието

Обща оценка: МНОГО ДОБРА – 3,89

Съдържание:

1. Пилотно инспектиране	2
2. Профил на Седма детска градина „Снежанка” – гр . Търговище	2
3. Осъществени дейности по време на инспекцията	4
4. Цялостна оценка на качеството на предоставяното качество на образованието	10
Оценка на всяка отделна област на инспектиране	10
Основни констатации по области и критерии	10
5. Силни страни	20
6. Насоки за подобряване	20

1. Пилотно инспектиране

Националният инспекторат по образованието (НИО) изготвя цялостна независима експертна оценка на качеството на предоставяното от детската градина образование в определен момент на дейността му, както и определя насоките за подобряване на качеството на образованието.

Пилотното инспектиране се проведе съгласно Рамката за инспектиране, утвърдена от директора на Националния инспекторат по образованието и публикувана на сайта на НИО. Оценяването се извърши чрез методи и инструменти, свързани в единна система.

Оценени бяха следните области от работата на детската градина:

Област 1: Образователен процес

Област 2: Управление на институцията

За целите на инспектирането в Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище беше събрана информацията чрез проучване на документация, наблюдение, провеждане на срещи за проучване на мнението на родители, учители, непедагогически персонал и ръководен екип, както и преглед на интернет страницата и портфолиото на образователната институция.

Участниците в срещите при посещение в детската градина бяха определени като типови представители на детската градина в съответствие с Рамката за инспектиране и поименно от директора на детската градина. При наблюденията в педагогическите ситуации не се оценяваха отделни учители, деца или представянето по образователни направления.

По време на инспектирането беше оказано пълно съдействие от директора на детската градина.

Инспекцията беше планирана и проведена по начин, който не наруши дейността на образователната институция.

2. Профил на Седма детска градина „Снежанка” – гр. Търговище

Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище по вид е общинска, която се финансира от общинския бюджет и ползва имоти, които са публична общинска собственост. Институцията е средишна с допълнителна сграда в с. Маково. През учебната 2018/2019 г. в нея се обучават 139 деца в 6 групи, от тях 15 пътуващи и 8 със специални образователни потребности.

Педагогическият колектив се състои от 13 учители, които имат придобита степен на образование висше. От тях 1 е с ръководни функции. Преобладаващата част от педагогическите специалисти (9 души) са с образователно квалификационна степен (ОКС) „магистър“, 4 – с ОКС „професионален бакалавър“. Няма педагогически специалисти без професионална квалификация „учител“. Детската градина ползва услугите на специалисти от РЦПППО Търговище.

Квалификационният статус на педагогическия персонал е както следва: I професионално квалификационна степен (ПКС) – 0, II ПКС – 0, III ПКС – 1, IV ПКС – 0, V ПКС – 2. Без придобита професионално квалификационна степен са 10 педагогически специалисти.

Целият персонал на институцията се назначава и освобождава по процедури, утвърдени от директора на Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище.

В работата на институцията са въведени следните добри практики:

- запазване и развиване културната идентичност на децата от различните етноси – съвместен мини проект „Моят град и аз в него” с Регионален исторически музей – Търговище;
- овладяване на предприемачески, технологични и икономически знания и умения от децата в ПГ-6 год. – обогатяване на образователното съдържание с теми по програма „Ние” на „Джунйър Ачийвмънт България”;
- съхраняване на националната култура и родова идентичност и изграждане на национално самосъзнание – занимания в „Творческа работилница за културна идентичност“;
- превенция на агресивни прояви и хиперактивност сред децата – ежедневни занимания по аеробика, йога и зумба за деца за преодоляване на проблемно и агресивно поведение.

Към бюджета на детската градина за учебната 2018/2019 година са осигурени допълнителни средства по следните програми:

- по НП „Оптимизация на училищната мрежа“ - 12 561,00 лв.
- по НП „Без свободен час“ – 1 020,00 лв.

- по ПМС №129/2000 г. за подпомагане на физическото възпитание и спорта - 300,00 лв.

В детската градина са постъпили и собствени приходи по чл. 293, ал. 1 от ЗПУО (от 01.01.2018 г. до момента), както следва:

- дарение от ИК "Анубис-Булвест" - 370 лв.
- дарение от ДФК "Звездичка" - 30 бр. детски футболни екипи
- от предадено старо желязо - 280 лв.

В детската градина за учебната 2017/2018 учебна година са установени партньорства със следните заинтересовани страни:

- Център за подкрепа на личностното развитие – ОДК;
- Регионален исторически музей, Търговище;
- Регионален център за подкрепа процеса на приобщаващото образование;
- Регионална библиотека „П. Стъпов“;
- Община Търговище;
- РУО;
- Сътрудничество и взаимодействие с родителите, съвместни инициативи;
- Сътрудничество с други ДГ;
- фирма ЕСАМ.

Публикувани статии, репортажи, материали в медиите и други дейности, отразяващи живота на детската градина през последната учебна година за 2017/2018 г.:

- в местни медии (Итар медия, Търговище)
- на сайта на РУО, Търговище;
- на сайта на община Търговище;
- на фейсбук страницата на градината.

Личности, завършили детската градина, които са въввлечени активно в училищния живот:

- Иван Иванов - бивш възпитаник и треньор на детския футболен отбор на ДГ „Снежанка“;
- Йоана Стефанова - еколог в община Търговище - участва в съвместни екологични инициативи с децата от детската градина

3. Осъществени дейности по време на инспекцията

Пилотното инспектиране беше осъществено в три етапа - подготвителен, същински и заключителен.

Със заповед РД № И-02-204/10.04.2019 г. на директора на Националния инспекторат по образованието за пилотно инспектиране на Седма детска градина

„Снежанка”, гр. Търговище беше определен за водещ инспектор Людмила Зафирова – главен инспектор в дирекция „Инспектиране“ в НИО.

Член на инспектирания екип:

1. Ирена Митева – обучаем за външен инспектор
2. Станислава Христова – обучаем за външен инспектор

Предварителен етап:

1. Изпратено уведомително писмо № И-07-110/11.04.2019 г. от директора на НИО до директора на Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище, което съдържа информация относно периода на инспектиране и изискванията за дейностите, които директорът трябва да извърши в срок до 30. април 2019 г.:

- да прикачи в Профила на детската градина на електронната платформа всички необходими документи;
- да попълни информация от директора в свободен текст в ЕСУИ;
- да попълни карта за директора;
- да създаде организация за попълването на въпросниците за обратна връзка.

2. Преглед и анализ на изисканите документи, описани в Приложение 3 и Приложение 4 (<https://insp.mon.bg>). Всички изискуеми документи са приложени в електронната платформа преди началото на същинския етап на инспекцията.

Приложените документи доказват високото ниво на организационна и административна работа в инспектираната институция и удостоверяват ефективно планиране във връзка с поставените цели и целенасочени действия по приоритетни направления, съобразно спецификата на Седма детска градина „Снежанка”, гр. Търговище.

3. Анализиране на въпросниците от електронната система за управление на инспектирането (ЕСУИ), използвани като инструмент за събиране на информация:

- въпросник за директор – попълнена 1 анкетна карта;
- въпросник за учители – попълнен от 12 учители (100% от педагогическия състав на градината);
- въпросник за родители – попълнен от 34 родители (24% от родителите на деца, обучавани в градината).

4. Изготвяне и съгласуване на план-график на инспекцията с директора на детската градина.

Същински етап:

Същинският етап на инспекцията включва посещение и наблюдение на образователната институция, наблюдение на образователния процес, провеждане на уговорени срещи, попълване на карти за наблюдение в ЕСУИ.

При посещението в Седма детска градина „Снежанка“, гр. Търговище, по предварително изготвен план на инспекцията, се проведеха следните дейности:

1. Проведен инструктаж на външните инспектори от ръководителя на инспектирания екип относно прилагането на критериите и индикаторите за инспектиране, за работа с формулярите и във връзка с изпълнението на конкретните задачи на всеки от екипа;

2. Организационна среща с директора

3. Представяне на детската градина

4. Наблюдение на детската градина - осъществи се чрез обход и наблюдение в двете сгради (основна сграда в гр. Търговище и филиал в с. Маково), както и в двора на институцията.

Седма детска градина „Снежанка“, гр. Търговище е създадено преди повече от 40 години. Детската градина се помещава в две сгради, които са общинска собственост. Във филиала в с. Маково групата е разновъзрастова с 23 деца, обхващаща деца от три съседни села.

Основната сграда е след основен ремонт по ОП „Региони в растеж“, като капацитетът ѝ е за 6 групи. Сградата е официално открита след проведените ремонтни дейности, но предстои преместването на групите в нея.

На инспектирания екип беше предоставен достъп до всички помещения – занимални и обособени кътове за отдых и хранене, физкултурен салон, актова зала, кабинет на главен счетоводител, ЗАС, кабинет за ресурсно подпомагане, медицински кабинет, разливочна. Сградата има външен и вътрешен двор, учителска стая, дирекция, санитарни и сервизни помещения. Резултатите от наблюдението са отразени от тримата инспектори в отделни карти в ЕСУИ за основната сграда и една от водещия инспектор за сградата в с. Маково. Материално техническата база на основната сграда е в отлично състояние, а тази в с. Марково се нуждае от обновяване и модернизиране, като за нейната поддръжка и осъвременяване детската градина разчита основно на собствени средства, които са крайно недостатъчни. В сградите се спазва отлична хигиена.

От направения обход се констатира следното:

В основната сграда в гр. Търговище материално техническата база е изцяло обновена и модернизирана, съобразена с достъпността на физическата среда (изграден е асансьор, рампа, приспособени са санитарни помещения за деца с двигателни увреждания) и енергийната ефективност (външно саниране на сградата, поставяне на слънчеви панели). Санитарните възли са в отлично състояние. Оборудването в сградата е обновено. Занималните на ПГ 6-годишни са оборудвани с чинове с цел по-лесна адаптация на децата в първи клас. На първия етаж в сградата е обособена самостоятелна

стая за специалисти от РЦПППО, което облекчава до-голяма степен работата на учителите в групи с деца със СОП.

Физкултурният салон се намира на втория етаж.

Осигурени са шкафчета и легла за всички деца в групата. Във всяка група има кътове по интереси, кътове за четене, телевизор, който се използва като монитор и интерактивни дъски. Предимство за градината е, че част от учителите в групите имат и образование музикален педагог.

Дворът е достатъчно голям и оборудван с безопасни съвременни съоръжения.

В сградата на детската градина е осигурен пропускателен режим от общинска охранителна фирма. За гарантиране безопасността са поставени камери за външно и вътрешно видео наблюдение, както и пожароизвестителна система.

В сградата в с. Маково оборудването е остаряло и амортизирано, като част от него е заменено със старото оборудване от основната сграда. Със собствени средства са ремонтирани санитарните помещения. С цел повишаване на ефективността за отопление са поставени окачени тавани и са закупени нови по-мощни печки. Разливочната е обновена с част от старите мебели от основната сграда. Личат сериозните усилия за подобряване на състоянието на МТБ от страна на ръководството на градината. Има пригодно помещение за физкултурен салон, но то е неизползваемо през зимните месеци, поради невъзможност за отопление на помещението. Непедагогическият персонал е от местни кадри, което подпомага обезпечаването на образователния процес дори и при тежки зимни условия.

5. Посещение на педагогически ситуации по предварително изготвен график, като бяха наблюдавани 4 педагогически ситуации в различни възрастови групи (67 % от броя на групите) по следните образователни направления:

➤ български език и литература – четвърта възрастова група

В групата има позивна образователна среда. Наблюдава се добро приобщаване на деца със СОП (трима) и на деца с различен етнически произход. Наличието на деца от различни възрастови групи (три деца на 5 години) не нарушава ефективността на образователния процес. Постигнато е високо ниво на толерантност към децата със СОП. Наблюдава се пълен синхрон и подкрепа при работата на ресурсните педагози и педагозите в групата. Учителят проследява напредъка на всяко дете в групата, като дава възможност за изява на всички деца. Наблюдава се ефективна употреба на ИКТ както от страна на учителя, така и на децата. В ситуацията беше проведена екипна работа, по време на която децата демонстрираха добри умения за работа в екип и бърза ориентация в новата ситуация. Учителят

познава спецификата във възможностите на всяко дете и умело стимулира изявата на всеки.

➤ математика – втора възрастова група

Ситуацията е свързана с провеждане на изходна диагностика. Задачите, които учителят поставя са диференцирани по степен на трудност. Учителят дава възможност за изява на всички деца в групата, като проследява индивидуалния напредък на всяко дете и предоставя възможност на онези от възпитаниците си, които допуснат грешка, сами да коригират отговорите си. Акцентираща се върху разбирането и практическото приложение на знанията, а не върху запомнянето. При поставянето на индивидуалните задачи за самостоятелна работа учителят провежда проверка на всички деца. Не се налага да се дават допълнителни указания по изпълнението на задачите. Инструкциите са ясни и достатъчно информативни. Наблюдава се отлична екипна работа между двамата учители в групата и помощник възпитателя. Колегите си партнират чудесно, като присъствието на втория учител и възпитателя беше напълно незабележимо. Редуването на различни дейности, помага за задържане на вниманието на децата и демонстрирането на пълния обем от знанията, уменията и компетентностите им.

➤ математика – първа възрастова група

В групата има изградени норми на поведение и правила при работа, които се спазват от всички участници в процеса. Между екипа учител - помощник-възпитател са формирани отношения на доверие и взаимопомощ. Децата демонстрират познаване на правилата при работа, участват в образователните дейности с високо ниво на активност. Включват се с желание и ентусиазъм в планираните и проведени от учителя дейности. Атмосферата в групата е позитивна и емоционално заредена. В наблюдаваната ситуация децата се чувстват свободни да споделят преживяванията си, а учителят не пропуска да ги поощрява.

➤ български език и литература – трета възрастова група

Общата атмосфера в групата е спокойна и позитивна. Изразена е екипната работа между учителя и помощник-възпитателя. Децата показват умения и знания от минал опит. Включени са разнообразни методи и форми на работа. ИКТ присъства в педагогическата ситуация, като се използват електронните ресурси на познавателните книжки. В ситуацията личи сериозна предварителна подготовка на учителя, като са изготвени допълнителни и индивидуални задачи за всяко дете. Междупредметните

вързки се използват адекватно. Мотивацията и активността на децата е силно изразена. Правилата в групата са познати от всички.

6. Проведени бяха срещи с:

- четиринадесет педагогически специалисти, в т.ч. учители и специалисти от РЦПППО, работещ с деца със СОП от детската градина

Най-силният мотиватор за педагогическите специалисти на срещата е работата с децата и постиженията на техните възпитаници. Наблюдава се екипен дух в организацията. Екипната работа е по посока на реализиране на методическо подпомагане и взаимопомощ, като се използват силните страни на всеки педагог, както и участие в комисии. Учителите участват активно в създаването на вътрешните документи на детската градина. Няма към момента налична система за наставничество, която да е нормативно уредена, но се прилага неформално подпомагане. Комисията за квалификация работи активно, като всяка година прави проучване на интересите и потребностите за квалификация и чрез консенсус се избира подходящата квалификационна форма. Персоналът мотивира активно децата да участват в състезания и конкурси, на които възпитаниците им постигат призови места и класирания. Не се наблюдават прояви на агресия и тормоз. Учителите използват грешките на децата, за да поощряват техния напредък – чрез портфолио с ясна структура, проследяващо развитието от постъпването в детската градина до 1. клас. Във всички ситуации се използва интегративния подход на работа. Учителите намират адекватни начини за стимулиране на постиженията на децата. Основна трудност при работата си педагозите отчитат в големия обем документация, която им се налага да попълват всеки ден.

- дванадесет родители, сред които и представители на Обществения съвет и родител на дете със СОП; сред присъстващите на срещата родители имаше и бивши възпитаници на детската градина; в атмосферата се усещаше одобрение, съпричастност и подкрепа към дейността на институцията

Родителите изказват одобрение относно цялостната дейност. Като мотив за избора на градината те посочват не само близката локация, но и качеството на образователния процес и положителното отношение на екипа специалисти към децата им. Отчитат комуникацията с учителите като разнообразна, ефективна и достатъчна за получаване на информация за развитието и постиженията на тяхното дете. Считат, че се реагира адекватно и навременно при възникнали конфликти. Удовлетворени са от

работата на ресурсните специалисти, която води до резултатност и напредък. Има сформирани Обществени съвети, но той не проявява особена инициативност при подпомагане дейността на институцията.

- осем представители от непедagogическия персонал в това число главен счетоводител; ЗАС; домакин; пет помощник-възпитатели

Непедagogическият персонал е наясно с йерархичната структура на детската градина и знае към кого да се обърне при изпълнение на служебните си задължения и възникнали конфликтни ситуации. Запознат е с етичните норми за работа в детската градина и разходването на средствата на бюджета. Персоналът получава ясна насоки и инструкции за подобряване качеството на работата си, включително при осъществяване на контролната дейност. Имат информация за организираните в градината дейности и активно участват в тях.

- директор

Има ясна разписана процедура по назначаване и освобождаване на персонала. Директорът делегира права на различни комитети във връзка с подготовката на учебната документация и различни аспекти на образователния процес (методическа дейност, квалификация на педагогическите специалисти, организиране на мероприятия и др.) Планират се дейности за обновяване на МТБ в с. Маково, но средствата са недостатъчни. Детската градина разполага с ефективна програма за обхващане на подлежащите. Мениджърските умения на директора проличават във всеки един аспект от управлението на институцията. Ръководителят познава силните и слабите страни на членовете от екипа си, като умело използва потенциала на всеки и е удовлетворен от тяхната работа. Желаете да се повиши ангажираността на родителите към живота в детската градина.

Наблюдава се висока степен на удовлетвореност от страна на родители, учители и непедagogически персонал от дейността на градината и работата на директора.

В институцията има приет Етичен кодекс. Във всяка възрастова група има изработени правила. Атмосферата е позитивна и спокойна. Взаимоотношенията между децата, учителите и непедagogическия персонал са добронамерени и приятелски. Основават се на взаимно уважение и партньорство. Средата е подкрепяща личностното развитие на подрастващите.

7. Попълване на карти за наблюдавани педагогически ситуации, проведени срещи с родители, учители, непедagogически персонал, ръководен екип. Общо са попълнени 14 карти, както следва: 6 карти за наблюдение на педагогически ситуации; 4 – за

наблюдение на детската градина/по една от всеки инспектор за основната сграда на институцията и една обща – за сградата в с. Маково/; 4 карти от проведени срещи - по 1 за всяка от срещите – с родители, учители, непедагогически персонал и ръководен екип.

По време на заключителния етап събраната информация и данните получени в ЕСУИ са анализирани. Определена е финалната оценка на качеството на предоставяното от детската градина образование. Посочени са силни страни и насоки за подобрене.

4. Цялостна оценка на качеството на предоставяното от детската градина образование – Много добра 3,89

Оценка на всяка отделна област за инспектиране

Област 1 Образователен процес – Много добра 3,88

Област 2 Управление на институцията – Много добра 3,89

Основни констатации по области и критерии

Образователен процес

Критерият „Ефективност на взаимодействието в процеса на обучението“ е оценен във висока степен (много добра оценка 3,88) предвид получените резултати от всички инструменти. Ефективно са структурирани всички педагогически ситуации, които бяха наблюдавани по време на посещението. Ситуациите съответстват на годишното тематично разпределение, структурата им е ясно обоснована в съответствие с формулираните цели, обемът на учебното съдържание е съобразен с възможностите на децата.

Високо се оценява развиването на уменията за учене по време на образователния процес (оценка много добра 4). Миналият опит и знания на децата се използват ефективно за усвояване на новия учебен материал в педагогическите ситуации по всички наблюдавани образователни направления. Учителите възлагат добре структурирани задачи, чрез които придобитите знания се затвърдяват и се задълбочава разбирането на учебното съдържание. Използват се различни дейности за затвърдяване на новите умения – самостоятелна работа, игрови метод, решаване на проблемни въпроси и други. В повечето от наблюдаваните ситуации се поставят и задачи за търсене и използване на информация, свързана с учебното съдържание (поради отсъствието на четивна грамотност, децата извличат и използват информация от различни нагледни източници и средства за визуализация). Подрастващите са концентрирани, учат ефективно, прилагат знанията си в различни по-трудност задачи.

Сравнително висока е оценката на индикатора „Използване на подходящи и разнообразни методи, подходи, техники и технологии на преподаване“, поставена от инспектиращия екип на база на наблюдаваните ситуации (90%). Различно е мнението на учителите (100%). Причината за наблюдаваната разлика се корени в неприложимостта на ИКТ във всяка една от наблюдаваните ситуации. По време на посещенията на

педагогическите ситуации в градината се констатира, че учителите ефективно съчетават методи на преподаване по начин, който осигурява постигането на поставените цели за ситуацията, използват и изискват използването от децата на терминология, която е съобразена с учебното съдържание и възрастта на подрастващите. С цел по добра визуализация и поддържане на интереса към образователния процес се употребяват различни дидактически материали и/или техника, инструменти и материали (табла, постери, презентации, електронен учебник и др.). Учителите целесъобразно използват ИКТ ресурсите в педагогическите ситуации.

Педагозите в детската градина прилагат активно интегративния подход в работата си. Провеждането на ситуации, съчетаващи съдържание от различни образователни направления, в детската градина е ежедневна практика. Спецификата на образователното съдържание и възрастовата група на обучаемите предполага такъв подход на работа. Учителите споделят, че всичките им ситуации са интердисциплинарни, но в зависимост от конкретната тема, нивото на компетентност в групата и афинитета на учителя многообразието от връзки с отделните образователни направления в дадена ситуация е различно. Методите на работа са напълно съобразени с възможностите на физическата среда.

Индикаторът „Прилагане на индивидуализиран подход“ също е оценен във висока степен (максимална оценка – много добра 4). По време на всички наблюдавани педагогически ситуации учителите следят внимателно отговорите и проверяват изпълнението на задачите от децата, като обръщат внимание на разбирането, а не на запомнянето. Поставяните задачи за самостоятелна работа са съобразени с индивидуалния напредък на подрастващите. Осигурена е възможност за обратна връзка от тях в процеса на преподаване и учене. Учебните дейности са съобразени с индивидуалните възможности на децата. Учителят използва въпроси и поставя в педагогическата ситуация задачи с различна трудност според степента на справяне на отделните обучаеми.

Индикаторът „Развиване на умения за работа в екип“ е получил добра оценка (67%) от инспектирация екип, тъй като не във всички от наблюдаваните педагогически ситуации се прилагаше екипната работа. Въпреки това прави впечатление, че тази форма за организация на работата не е чужда на децата. Те притежават необходимите умения за работа в група и успешно се справят с изпълнението на поставените задачи и представянето на резултатите от тях. Активно е участието на всички деца в отделните екипи. Не се наблюдават ярко изявени лидери или пасивни участници в групите. Изключително добро впечатление прави толератното отношение към децата със СОП в отделните екипи. Всички участници се подкрепят и си помагат.

Екипната работа на педагогическите специалисти в инспектираната институция е оценена много високо (максимална оценка много добра 4). В детската градина от години съществува практика за обмяна на опит и провеждане на открити ситуации пред колеги, ръководство и родители. Оказва се специална методическа помощ и подкрепа на новоназначените колеги и макар тя да е в неформална форма резултатите показват, че този модел на работа е изключително ползотворен и ефективен. Идеята е инициирана от директора и подкрепена от педагогическите специалисти в екипа. Наблюдава се изключително добър колективен дух, взаимопомощ и подкрепа в институцията.

Педагогическият персонал на детската градина е малък. Всички се познават много добре и си партнират успешно при организирането на различни мероприятия, фестивали, конкурси, спортни прояви.

Активна е и екипната работа на педагогическите специалисти при участие в комисии, работни групи, свързани с процеса на обучение, възпитание и социализация в институцията. Провеждат се ежеседмични срещи за оперативно решаване на организационни и образователни задачи. Всичко се обсъжда съвместно, диалогът е конструктивен, всеки има правото да сподели идея и да изкаже мнение. Предложенията се обсъждат, решенията не се налагат еднолично, а се взимат с консенсус. Духът е демократичен. Усеща се изключително приятелска атмосфера в колектива, основана на разбирателство и доверие. В детската градина от години съществува практиката на отворени врати, обсъждания, взаимни посещения.

С високи резултати е оценена от инспектиращия екип активността на подрастващите в процеса на обучение (максимален резултат – оценка добра 4). Активно е участието на обучаемите в наблюдаваните педагогически ситуации. Учителите насърчават децата свободно да изразяват собствени идеи, мнения и да правят изводи, адекватни на учебното съдържание по съответното образователно направление. Създадени са възможности за всички да представят по подходящ начин резултатите от работата си.

Ефективността на организацията на учебния ден в детската градина е оценена във висока степен от родителите по време на срещата. Като мотиви за тази оценка родителите посочват доброто образование и постоянното обгрижване от страна на педагозите на техните деца.

Критерият „Управление на занималнята/класната стая“ е оценен с максимална оценка (много добра оценка 4). По време на посетените педагогически ситуации се наблюдава поддържане на позитивна дисциплина в занималните. Децата демонстрират поведенческа ангажираност и самодисциплина. Не се наблюдава прекъсване на ситуациите поради нарушаване на дисциплината. Занятията се използват ефективно за

преподаване и учене. Темпът на работа е съобразен с груповата динамика. Учителите умеемо разпределят времето между различните компоненти на ситуацията.

Наблюдава се много добро професионално поведение на педагогическите специалисти по време на всички посетени педагогически ситуации. Учителите демонстрират отлични презентационни умения, професионални обноски и поведение. Говорят с подходяща сила и интонация. Използват и следят за спазването на нормите на българския книжовен език в процеса на преподаване, учене и общуване, а при необходимост коригират изказа на обучаемите. Децата притежават и демонстрират завидни компетентности в областта на българския език. Говорят грамотно и правилно.

При критерий „Подкрепа за личностно развитие“ оценяването на потребностите за превенция на обучителните затруднения и осигуряването на обща и допълнителна подкрепа се оценява в максимална степен (оценка много добра 4). Родителите споделят, че са изключително доволни от работата на специалистите от РЦПППО Търговище с децата им и забелязват напредък в развитието им в резултат на индивидуалните занимания на специалните педагози с тях. Двама от подрастващите са извадени от допълнителна подкрепа. Според родителите има достатъчно застъпена индивидуална работа с децата със СОП в институцията. Те считат, че обучаемите, които се нуждаят от подкрепа, я получават навременно и адекватно. Изказва се мнение, че в детската градина се работи еднакво добре и с даровитите деца, и с децата с обучителни затруднения. Специалните педагози осигуряват адаптирани учебни програми и учебно съдържание, съобразено с възможностите на конкретния ученик, необходимите дидактически материали, технически средства и др. Те използват специализирани технологии (Комуникатор 5), които подобряват координацията око-ръка и повишават интереса на обучаемите към образователния процес.

В детската градина има добре работещ екип за подкрепа на личностното развитие, който ефективно си партнира с учителите и с родителите на децата, които обслужва.

В детската градина се осъществяват дейности, свързани с кариерното ориентиране на подрастващите. Чрез посещение на родители или други известни личности от обществото децата се запознават по достъпен за възрастта им начин с различни професии.

Критерият „Оценяване на резултатите от обучението“ е оценен с добра оценка - 3,33. Отчита се осигуряването на прозрачност и обективност на процеса на оценяване. Родителите са запознати с начините на оценяване на резултатите от обучението на децата. Критериите за оценка са предварително известни. Оценката е аргументирана и обективна. Учителите прилагат разнообразни подходи и инструменти за оценяване на своите възпитаници (игрови метод, портфолио, входяща и изходяща диагностика). Оценяването се използва като инструмент за обратна връзка и мотивация за учене.

Ниска е оценката по индикатора развитие на умения за самооценка. По време на посетените педагогически ситуации не се наблюдаваше самооценка от страна на децата. При срещата с инспектиращия екип обаче учителите споделиха, че те полагат усилия в тази посока, но за съжаление възможностите им са ограничени поради възрастовите особености на обучаемите. Самооценката се извършва основно с емотикони. Биха могли да се включат и други техники за оценка и самооценка в игрова форма („Мишена“, „Светофар“ и др.) , чрез които уменията на децата в тази посока да се усъвършенстват.

Критерият „Напредък на учениците“ е оценен с максимална оценка (много добра оценка 4), заради усилията на педагогическия екип за проследяване и обсъждане нивото на усвояване на компетентности у обучаемите, както и за поощряване на техния напредък. Педагогическите специалисти правят задълбочен анализ на входящата и изходяща диагностика и определят необходимите мерки за напредъка на възпитаниците си в началото и в края на всяка учебната година (срещи с учители и директор). За проследяване на напредъка се използва детското портфолио, което за всяка възрастова група има разработена структура, попълва се редовно от учителите и проследява индивидуалното развитие на всяко дете. Постиженията на обучаемите се отразяват и в диагностичните картони на децата. В детската градина съществуват ефективни информационни канали, чрез които родителите бързо и лесно се информират за постиженията на своите деца (личен контакт с педагозите, телефон, групи в социалните мрежи, електронна поща). Учителите използват грешките на обучаемите за поощряване на напредъка и създават различни стимули у подрастващите да учат (похвали, грамоти, награди и др.).

С много добра оценка 4 е оценен критерия „Социализация и възпитание в процеса на обучението“. Децата участват в олимпиади (математика, БДП), състезания и конкурси. Пет от обучаемите са получили грамоти от обществения съвет и директора на ДГ „Снежанка“ - за учебната 2017/2018 г. за издигане престижа на детската градина и спечелени призови места в различни конкурси. Учителите насърчават, поощряват и подпомагат възпитаниците си за участия в подобни мероприятия.

Детската градина създава условия за удовлетворяване на личностните, образователните и социалните потребности на обучаемите. Организирант се различни културни прояви, творчески конкурси, дни на изкуствата и други подобни дейности, свързани с изграждане на национални, европейски и световни ценности и традиции (седмица на детската книга и изкуствата за деца, седмица на Земята, участие в честванията по случай отбелязването на официални празници и др.).

Критерият „Подобряване на физическата среда“ е оценен с много добра оценка 4. Току що е приключило обновяването, модернизирването, осъвременяването и оборудването на основната сграда на детската градина по ОП „Региони в растеж“. Не

така стоят нещата със сградата в с. Маково. Тя се нуждае от сериозен ремонт, но за момента средствата за подобни дейности не достигат. Въпреки това всички заинтересовани страни (педагогически и непедagogически персонал, родители) са на мнение, че ръководството полага сериозни усилия в тази посока.

Критерият „Развитие на институционалната култура на детската градина“ е оценен с много добра оценка 3,67. По различен начин оценяват изграждането на позитивна среда в детската градина учителите и родителите във въпросниците и по време на срещите с инспектиращия екип. Във въпросниците родителите дават по-ниска удовлетвореност по този критерий, а по време на срещите оценката им е значително по-висока. Обратен е резултатът от мнението на учителите. В анкетните карти те дават по-висока степен на удовлетвореност, докато на срещите оценката им е малко по-ниска. Родителите, директорът, педагогическите и непедagogическите специалисти потвърждават, че в детската градина не са регистрирани сериозни конфликти, прояви на агресия и тормоз. Проблемите се тушират още в зародиш, благодарение на отличното сътрудничество между персонала в градината. До намеса на родителите за разрешаване на конфликт не се е стигало. Високо се оценяват от учителите постиженията на децата, като те се поощряват с материални и морални награди (стикери с усмивки, грамоти и др.). Наблюдава се особено голям ефект от похвалите, дори повече от предметните награди. В детската практика има установена практика за поощряване с грамоти и на родители, които активно са се включили в различни дейности, организирани от институцията. Директорът също намира начин за поощрение на децата, родителите или колегите си.

Относно приноса на училищната общност към развитието на институцията мнението на директора по време на срещата с инспектиращия екип е, че не се наблюдава достатъчно голяма активност на родителската общност в дейността на градината. Това мнение частично се потвърждава и от въпросниците на родителите, т.е. може да се каже, че те също отчитат не достатъчната си активност в живота на градината.

Критерият „Превенция срещу отпадане от системата на образованието“ е оценен с максимална оценка (много добра оценка 4). По мнението на директора детската градина си взаимодейства активно с родителите в тази посока. В Седма детска градина „Снежанка“ няма проблем с отпадащи от системата деца следователно може да се направи извода, че Програмата за превенция на ранното напускане на образователната система, разработена от детската градина, е ефективна.

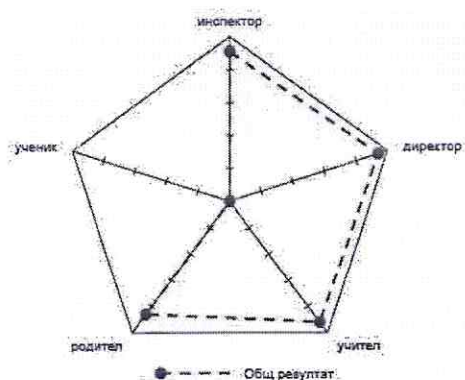
Критерият „Развитие на социалната среда в училището за подкрепа и пълноценно взаимодействие между всички участници в образователния процес, включително и с всички заинтересовани страни“ е оценен с максимална оценка (много добра 4). В институцията се полагат усилия за осъществяване на дейности, развиващи социалните и

граждански компетентности, като това се оценява във висока степен както от директора, така и от учителите при попълване на въпросниците им. По мнението на всички заинтересовани страни взаимодействието между родителите и образователната институция в тази посока е изключително ефективно. Действията на всички обаче са съсредоточени главно върху работата с децата в двете подготвителни групи. Демократичните ценности се формират у подрастващите чрез теми, дейности и проекти, съобразени с интересите и възрастта на децата, средата и спецификата на детската градина (часове по родолюбие, участие в подготовката и честванията по случай различни официални празници и др.). Утвърдена е институционална политика, насочена към изграждане и поддържане на колективни ценности в мултикултурна среда. Акцентира се на толерантността, разбирателството и ценностите на многообразието.

Родителите оценяват високо ежедневиия контакт и обратна връзка с учителите. Присъстващите на срещата родители споделят, че съществуват ясно регламентирани начини за комуникация, чрез които ежедневно се информират за постиженията на своите деца. Своевременно получават информация за организирани дейности и събития на образователната институция и при възможност и те самите се включват в тях. Полагат се целенасочени усилия на директора, педагогическия, непедagogическия персонал и родителската общност за популяризиране на институцията сред обществеността. На сайта на градината е поместена актуална информация за дейността на институцията.

Степента на удовлетвореност от институционалната среда на учителите е в максимална степен (100%). Отчита се висока удовлетвореност от екипността и добрите взаимоотношения, възможността за диалог и споделяне на добри практики, както и фактът, че директорът изслушва и се съобразява с мнението на учителите. Оценката на удовлетвореността на родителите също е много висока (88%). Общата оценка по критерия „Степен на удовлетвореност от институционалната среда“ е максимална (много добра 4).

Общият резултат от област на инспектиране „Образователен процес“ е представен на следната графика:

Графиката представя сравнителен анализ между резултатите получени от инспектиращия екип, родителите, учителите и директора на детската градина. Наблюдава се почти пълно съответствие между оценките на всички заинтересовани страни, което е доказателство за обективност на резултатите.

Управление на институцията

Критерият „Ефективно лидерство“ е с висока оценка (много добра оценка 4), заради разпознаването от всички на директора като лидер. Директорът стимулира иновациите и творчеството, обединява и вдъхновява персонала, подкрепя израстването и изявата на други лидери в екипа си, създава условия за професионален диалог, сътрудничество и обмяна на знания.

Критерият „Стратегически и оперативен мениджмънт“ също е оценен с много добра оценка 4 и е посочен като една от силните страни в управлението на институцията. Стратегията на детската градина отразява спецификата на образователната институция. Целите са конкретни, измерими, постижими, реалистични и изпълними във времето. Дейностите са планирани като са отчетени в много висока степен спецификите на детската градина и потребностите на децата. Директорът е осигурил ясни и прозрачни процеси на координация, субординация, ефективна е провежданата от него контролна дейност и това се отчита от всички фокус групи. Осигурено е ефективно заместване на отсъстващи учители.

Критерият „Ефективно управление на финансовите ресурси“ е оценен във висока степен (оценка много добра 3,67) от педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, както и от родителите по отношение на прозрачното управление на бюджета и целесъобразното разходване на финансовите ресурси в съответствие със стратегията и плана за изпълнение. Малко по-ниска е удовлетвореността на родителите във въпросниците по отношение на осигуряването на допълнителни средства за детската градина, но при срещата с директора, той споделя, че в последните години започват да се полагат по-сериозни усилия и в тази посока чрез включването на градината по национални програми и проекти.

Много висока оценка има и критерият „Управление и развитие на човешките ресурси (много добра оценка 4)...“, заради създадените ясни и прозрачни правила за назначаване, мотивиране, оценяване на резултатите от труда и развитие на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал и тяхното ефективно прилагане.

В детската градина се прилага наставничество в неформален вид. Младите колеги споделят, че са приети много добре в колектива и им е оказвана необходимата помощ и подкрепа във всеки един момент, когато са се нуждаели от това. Обмяна на опит съществува и сред по-опитните педагогически специалист. По време на срещата с

инспектиращия екип те споделят, че всеки колега има някое образователно направление, в което е така да се каже „по-силен“ и затова останалите учители търсят съветите му като генератор на идеи или добри практики.

Дейностите за осъществяване на квалификационна дейност се планират в началото на учебната година с консенсусно решение от педагогическата колегия и са съобразени с конкретните идентифицирани нужди на всеки педагогически специалист и потребностите на институцията. Педагозите определят средата в детската градина, като изключително добра за тяхното израстване и реализиране. Учителите отчитат като положителна предоставената им възможност за участие в различни квалификационни курсове според интересите и потребностите им. Чувства се висока степен на удовлетвореност от страна на педагогическите специалисти по този индикатор.

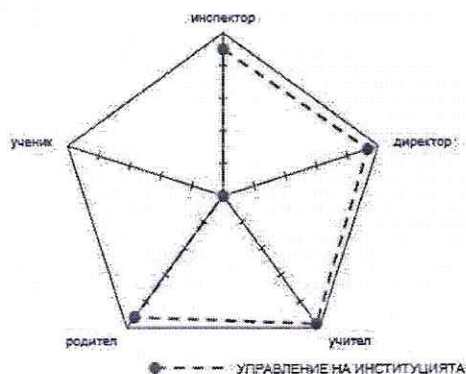
Резултатите на критерий „Управление и развитие на информационните и технологични ресурси“ са с много високи стойности (много добра оценка 3,50). Резултатите от оценката на инспектиращия екип се разминава частично с тези на педагогическите специалисти по отношение на индикатора Целенасочено планиране и реализиране на дейности по въвеждане, поддържане и устойчиво използване на ИКТ ресурси в цялостната дейност на детската градина (62% са от картата попълвана от инспектиращия екип и 94% от въпросниците за учителите). Причината за това разминаване е липсата на достатъчна активност от страна на заинтересованите страни в процеса по въвеждане, поддържане и използване на ИКТ ресурсите (информация за това обаче се получава само от въпрос в картата за обхода, докато от въпросниците на учителите такава информация не може да бъде събрана; от там се получава и разминаването в резултатите). Технологиите са застъпени в работата на институцията, но заслугите за това са изцяло в резултат на активността и инициативността на директора. Педагозите са достатъчно квалифицирани и си служат с ИКТ целесъобразно и ефективно. Предоставя се добра възможност на децата да използват технологиите по време на педагогическите ситуации, като в съответствие с възрастовите им особености активността в това отношение е по-висока в подготвителните групи.

Критерият „Управление и развитие на информационните канали“ се оценява високо от всички участници в образователния процес (много добра оценка 4). Отчитат се като ефективни начините на информиране и комуникация между участниците в образователния процес. На сайта и в сградата на детската градина е осигурен достъп до актуална информация. Съществува възможност както за пряка, така и за онлайн комуникация с институцията.

Управлението на партньорствата като проактивност на директора и ефективността на осъществените партньорства се определя като много развит аспект в дейността на детската градина от учители, директор и родители. Тази дейност е оценена малко по-

ниско от родителите във въпросниците (77 %), но това не повлиява цялостната оценка на критерия (много добра оценка 4).

Общият резултат от област на инспектиране „Управление на институцията“ е представен на следната графика:

Графиката представя сравнителен анализ между резултатите получени от инспектиращия екип, родителите, учителите и директора на детската градина. Тук съответствието между оценките на инспектиращия екип, учителите, директора и родителите на институцията отново е почти пълно, което гарантира обективността на резултатите. Всички са еднакво удовлетворени от ръководството на институцията и от грижите, които директорът полага ежегодно за нейното подобряване и осъвременяване.

5. Силни страни

1. Екипна работа на педагогическите специалисти по образователни направления и обмяна на добри практики
2. Добре работещи екипи за личностна подкрепа
3. Висока степен на удовлетвореност от институционалната среда и работата на екипа в детската градина
4. Стратегически и оперативен мениджмънт
5. Ефективно управление на финансовите ресурси

6. Насоки за подобрене

1. Усъвършенстване на уменията за самооценка на децата в образователния процес
2. Принос на родителската общност към развитието на институцията

Изготвил:

Людмила Зафирова, главен инспектор

Национален инспекторат по образованието

Дата: 04.06.2019 г.